

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Cap. XI. Probationes Autoritatis Secundi Ordinis in Diœcesanâ Synodo,
desumptæ ex Canonibus, vel Statutis Synodalibus, quæ prohibent, ne quis
à Synodo discedat sine licentiâ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

latas perpendant, ut iustitiam unicuique, quidquid in contrarium possit evenire, reddant: postea omnibus Clericis præcipiebatur, qui querelas deferre debebant, ut accederent. Hæc autem Synodus de his querelis iudicabat, & ut iudicia proferenda erant antè comestionem, qui ad Synodum accessuri erant, monebantur, ut jejuni adessent. Quæ modò de hoc monito facta est reflexio confirmatur Canone, qui legebatur secundo die, de jejuniis requisito in Synodi Patribus, ut pote iudicibus: in eo refertur, à iudicibus nisi jejunis Leges & iudicia decerni non posse. Hic Canon Concilio Nicæno tribuitur, quamvis in primo & secundo desideretur.

Antequam hujus Canonis lectio fiat, defectu Clericorum, qui querelam conferant, inintromittendos esse Laicos, qui querelam proferant, additur, & secundi diei Synodus absolvitur iudicio harum querelarum, ut Synodus primi diei simili iudicio absoluta fuerat.

Post preces Synodi tertie diei, monentur ii, qui habent querelas deferendas, eas hoc tempore deferant & sic Synodus tertie diei solvitur.

Ex hoc Formulæ desumptæ probationes adeo claræ sunt & tantæ autoritatis, ut ad probandam secundi Ordinis autoritatem in Diocesana Synodo sufficerent: verum, quod omninò necessarium non est, inutile non erit; quapropter quædam adjicientur desumptæ vel ex YVONE Carnutenfi, vel ex *Eudes de SULLY* Parisiensi Episcopo, vel ex Concilio Bardigalensi Anni 1583. Primum, postquam Yvo Carnutenfis, *Epistola 61.* dixit, suæ Ecclesiæ usum esse Synodum congregandi septimo Calendis Novembres, id est, die vigesimo sexto Octobris, his verbis quid in ea agatur, exprimit: *In Synodo de negotiis Ecclesiasticis & pace totius Patrie multa nobis sunt tractanda, quæ sine presentia nostra, vel non tractarentur vel tractata non terminarentur.* Hæc voces, & pace totius Patrie, sunt attentione dignæ; ostendunt enim Synodum agere partim de modò terminandarum controversiarum, quæ pacem Regni turbabant.

Eudes de SULLY suorum Statutorum *Cap. II. num. 4.* prohibendo Parochis, ne causas adducant ad Synodum, aut aliqua negotia, quæ ad quosdam non pertinent, innuit partim occupatas esse in iudiciis ferendis.

Quod spectat Concilium Bardigalense, satis innuit unam è Synodi functionibus positam esse in litium iudicio, cum loquitur de provocationibus ad Synodum delatis; cum provocationes iudicis spectent tribunal de litibus iudicandis. Hæc verba præcedenti Capite relata sunt. Hocce in Concilio aliud extat testimonium non minus grave; in eo enim legitur, Laicis permitti scripto, vel verbo, querelas suas Synodo proponere, modò earum querelarum iudicium ad Synodum pertineat. Utrumque testimonium desumptum videtur è Synodo Augustana *D' Augsburg*, anno 1548. *Tit. xxxiii.* cum idem & iisdem terminis hæc in Synodo exprimitur.

Absolvitur hoc Caput aliquibus elocutionibus, quæ in Occidente, universali gaudent autoritate, cum desumantur è *Pontificali Romano* generaliter recepto. Leguntur *pag. 513.* in Oratione, quam habet ad congregatos Episcopus: indicant autem, in Synodo congregatos, veluti iudices haberi: tanti sunt ponderis in gratiam Secundi Ordinis in Synodo Diocesana autoritatis ut ipsa referre mihi visum fuerit: *Ita ut nec discordans contentio ad subversionem iustitie locum inveniat, neque iterum in perquirenda veritate vigor nostri Ordinis vel sollicitudo tepescat.* Idem ferè est hic sermo, ac ille, qui supra relatus est, sub nomine Concilii de *Salgunstat.*

Post tot probationes & tam claras, Synodum partim versari circa iudicia litium capitalium & civilium, nullum suboriri potest dubium; quin Secundus Ordo in ea aliquam exerceret autoritatem: Cum, ex una parte, vanum sit iudicium sine autoritate latum, & ex alia parte, Synodus sit *Conventus Hominum Secundi Ordinis.*

Probationes autoritatis Secundi Ordinis in Diocesana Synodo, desumptæ ex Canonibus, vel Statutis Synodalibus, quæ prohibent, ne quis è Synodo discedat sine licentiâ.

Hic adhuc reperitur convenientia Diocesana Synodi cum Conciliis Provincialibus: ut enim præbavi penultimâ... incidentium *Questionum de convocatione Nationalium Conciliorum*, Canones prohibuerunt Patribus Conciliorum Provincialium, ne sine iustâ causâ, & sine licentiâ, è Concilio discederent, imò in eos severe animadvertit, qui hanc admittent culpam: nunc sum probaturus, reperiri Canones & Statuta Synodalia, quæ prohibent, ne quis è Synodo sine licentiâ discedat. Verum antea observandum est, duplicis esse generis: alii enim claram faciunt mentionem de exceptione casus, in quo à Superiore licentiâ obtinetur: alii eam silentio præmittunt. In illis, subintelligitur *cum juris sit*: ad hæc observandum est, formulam ad celebranda Concilia adhibitam, supra relatam, posse & debere collocari inter Canones vel Statuta Synodalia; quia credendum est ab aliquo Concilio, aut Synodo fuisse præscriptam.

Hoc supposito, à verbis hujus Formulæ incipio; cum nihil antiquius proferendum habeamus. Leguntur in Monitis quæ dantur Patribus Synodi, sine *Conventus primi diei*: *Admonendi sunt Patres Synodi, ut nullus à Cætu communi secedat, antequam generalis secessio adveniat.*

Synodus *Lingonensis 1404.* claris verbis de necessitate hujus licentiæ loquitur, ut quis possit ante Synodi finem recedere. Hæc sunt Synodi verba. *Nullus de Viris Synodalibus recedat à Synodo, quousque fuerit data licentiâ recedendi, nisi ex causa necessitatis petita ab Episcopo, & obtenta recedendi licentiâ.* Eadem prohibitio videtur in Synodis *Senonensi 1524.* & *Carnutenfi 1526.* *A Synodo citrà urgentem necessitatem, neminem recedere volumus, priùquam è Choro, in quo celebratur Synodus, egressi fuerimus.*

Sanctus CAROLUS, in sua Quarta Synodo, habita anno 1574. excipit etiam nominatim calum licentiæ, à prohibitionem quam facit discedendi ante Synodi finem: *Quo tempore habetur Synodus, ne cuiquam Sacerdoti, Clericove Mediolano discedere liceat, nisi missione à nobis impetrata: Quod jam fecerat Tertie Synodi indicatione.*

Culpa, quam admittit, qui è Synodo discedit sine causa, aut sine licentiâ, tanta visa est Patribus Concilii *Aquensis* anni 1585. *Tit. de Synodis Diocesanis*, ut excommunicationis pœna proponatur iis; qui illam admittunt; à Synodo pœnâ excommunicationis propositâ, nullus discedat, nisi eâ finitâ, & de more benedictione ab Episcopo datâ. Nullum est dubium, quin una ex causis hujus severitatis oriatur ex eo, quod, in Synodo, mores, vestes, vita eorum, qui aderant, examinaretur. Sic uniuscujusque presentia necessaria erat usque ad finem, tum ad dandum suum consilium in iudicio, quod de aliis ferebatur, & in eis, quæ pro eorum correctione præscribebantur, tum ut responderet iis, quæ ipsi objiciebantur, denique ad recipienda Monita quibus indigebat. Re ipsa hoc examen præcipitur, illudque non sine animadversione fieri debere addit; *Censura ibi fiat de singulorum moribus, vestitu, vita, ac infligatur potius pœna personalis, etiam carceris, ubi opus fuerit, quam pecuniaria.* Hæc consideratio posset extendi ad simplicem prohibitionem factam à Synodis supra relatis, credendi enim locus est, eodem niti fundamento. Sic concludi potest Secundum Ordinem, aliquam in Diocesana Synodo autoritatem gavissimum fuisse.